

“Ik wil dat men weet wat er speelt in hun buurt”

Buurtpreventie door WhatsAppgroep

LET OP!
WhatsApp
BUURT
PREVENTIE

Dit is het tweede artikel van een drieluik waarin het CCV spreekt met verschillende partijen over buurtpreventie door middel van WhatsAppgroepen. Jan Jaap van Ekeveld werkt al jaren op het politiebureau van Doorn op de Utrechtse Heuvelrug. De laatste jaren werkt hij als wijkagent in Maarn en Doorn, samen met zijn collega Marco Minjon. Hij ziet daar, naast prachtige ontwikkelingen, ook de mindere kanten van de samenleving: zaken als diefstal, woninginbraken en ondermijning komen ook op de Utrechtse Heuvelrug voor.

Als van Ekeveld niet op surveillance is, dan is hij te vinden op het bureau in Doorn. “Ik werk in verschillende diensten, soms overdag, ’s nachts of in het weekend.” Hij ziet veel gebeuren op straat als agent. “Als wijkagent werkt het in je voordeel als je vertrouwen weet te creëren,” vertelt Van Ekeveld. “Waar je nu werkt aan bewustwording door preventieve maatregelen aan te bevelen voor een veilige woonomgeving, was je vroeger als wijkagent de persoon om burenruzies op te lossen. Bij dat soort problemen verwijzen wij alleen nog maar door naar de juiste instanties binnen het sociaal domein zoals ‘Veilig Thuis’, de GGD, de leerplichtambtenaar en ‘Heuvelrug verbindt.’”

Een woninginbraak is altijd politiewerk

Op social media is van Ekeveld actief onder pseudoniem @PolDoornMaarn op het onderwerp woninginbraken. “Ik meld alle inbraken. Dat kan confronterend zijn, maar ik wil dat men weet wat er speelt in hun buurt.” Waar de wijkagent werkt aan bewustwording en bewoners wijst op het nemen van maatregelen om een woninginbraak te voorkomen, is het de technische recherche die onderzoek doet ná een woninginbraak. “Dat onderzoek bestaat uit het nakijken van camerabeelden, een werktuigsporenonderzoek en dergelijke. Helaas levert dit vaak weinig op. Daarom is voorkomen beter dan genezen”, propageert de wijkagent.

Preventieve maatregelen

Een relatief nieuw instrument in de aanpak van woninginbraken met behulp van burgerparticipatie, zijn de [WhatsApp-groepen](#). Van Ekeveld is overtuigd voorstander van WhatsApp buurtpreventie (WABP) en moedigt dit soort initiatieven aan. Sterker nog, het was Van Ekeveld die een jaar geleden een oproep voor WhatsAppbuurtpreventie-initiatieven op social media plaatste. “Het verhoogt het veiligheidsgevoel. Je betreft bewoners bij het probleem en geeft ze een actieve rol. Dat werkt gewoon. Ik heb immers maar één paar ogen en zij gezamenlijk veel meer.” De wijkagent zelf schittert bewust door afwezigheid in deze groepen. “We hebben wel contact met de beheerders van de groepen en ik blijf erop hameren: bel 112 bij verdachte situaties. Bewoners weten beter wie er wel en niet

in hun wijk thuishoren dan ik.” Van Ekeveld ziet WhatsApp buurtpreventie ook als handige aanvulling op Burgernet. “Een melding die via Burgernet is verspreid, kan eenvoudig doorgezet worden naar een WhatsAppgroep. Zo bouw je binnen enkele seconden een breed netwerk op van extra ogen in een buurt.”

De inzet van WhatsApp groepen heeft in Maarn en Doorn nog niet tot concrete aanhoudingen geleid. Volgens Van Ekeveld echter geen aanwijzing dat het niet zou werken. “Sinds oktober 2017 hebben er geen inbraken plaatsgevonden in Maarn. Ik ben van mening dat het succes van de lage inbraakcijfers grotendeels te danken is aan de bevlogen beheerders van de WhatsApp preventiegroepen en de komst van de waarschuwingsbordjes in de dorpen.”

Preventie continu proces

Dat de zaak hiermee is afgedaan, is een illusie. “Criminaliteit is voortdurend in ontwikkeling, daar moet je je tegen blijven wapenen”, legt van Ekeveld uit. Hij is erg te spreken over de betrokkenheid van de gemeente Utrechtse Heuvelrug als het gaat om het bestrijden van woninginbraken. “Onlangs werkten wij samen met collega’s van ons team en naburige teams in een kentekenactie. Bij een kentekenactie worden auto’s staande gehouden die een dorp inrijden, waarvan het kenteken al geregistreerd staat als verdacht. Bij het doorzoeken van deze verdachte auto’s, komen soms breekijzers tevoorschijn. Je weet dan dat het niet klopt, maar het betreft geen heterdaad inbraak natuurlijk”, vertelt van Ekeveld. “Een gemeente kan aan zo’n zoekactie een dwangsommaatregel koppelen. Daarbij wordt een dwangsom (boete) opgelegd aan de overtreder in geval van herhaling. Dit is een bewezen effectieve manier van inbraakpreventie”, legt van Ekeveld uit.

Aan creativiteit bij het tegengaan van woninginbraken is er geen gebrek. Sommige gemeenten werken graag met DNA-spray. Soms worden [hondeneigenaren](#) gevraagd om extra alert te zijn tijdens hun blokje om. Op zijn ronde door de wijk wijst van Ekeveld bewoners nog heel vaak op verouderd [hang-en-sluitwerk](#). Onbegrijpelijk vindt de agent.

“Het gaat geregeld over sloten die zeker 40 jaar geleden geplaatst zijn en toendertijd voldeden. Binnen 25 seconden heeft een inbreker zo'n slot eruit.”

Ondernemers

Van Eckeveld benadrukt dat de gevolgen voor slachtoffers na een inbraak vaak groot zijn. Zeker wanneer het gaat om een nachtinbraak. “Gelukkig komt dat steeds minder voor. Het zijn veelal gelegenhedsviefters die overdag of 's avonds inbreken.” Bij bedrijven werkt het precies andersom. “Dat er bij bedrijven juist wel 's nachts wordt ongebroken is logisch, want dan is er niemand aanwezig.” Dat ook bedrijven grijpen naar een middel als Whatsappbuurtpreventie was dan ook te voorzien volgens de politieman. “Ondernemers helpen elkaar door verdachte zaken in een app met elkaar te delen, dat versterkt het veiligheidsgevoel.”

Senioren

Kwetsbaar blijft de groep **senioren**, van Eckeveld legt uit waarom deze groep volgens hem kwetsbaar is. “We merken dat er af en toe wordt ingebroken bij huizen met **sleutelkluisen**. Ik begrijp dat het een noodzakelijk kwaad is, omdat senioren steeds langer zelfstandig thuis blijven wonen en de thuiszorg moet naar binnen kunnen. Maar hang de sleutelkluis tenminste uit het zicht, want inbrekers zijn er dol op.”

Burgemeester bij ‘Boef in de Wijk’

Een andere steeds populairder wordende methode onder burgers die actief willen helpen woninginbraken tegen te gaan,

is de training ‘**Boef in de Wijk**’. Op initiatief van de gemeente voerde de politie begin oktober dit jaar samen met beheerders van de WABP groepen de training ‘Boef in de Wijk’ uit. Tijdens dit interactieve spel tussen bewoners en politie moet een boef (acteur) die in de wijk loopt staande worden gehouden door de politie, op aanwijzing van de bewoners. Een zinvolle actie volgens de wijkagent. “Het leverde als aandachtspunt op, dat burgers bij het signaleren van de persoon dat niet alleen op de app melden maar dat ze die informatie ook aan 112 moeten doorgeven, zodat de politie ook op de hoogte is.”

Dat gemeente Utrechtse Heuvelrug een betrokken gemeente is, bleek ook tijdens ‘Boef in de Wijk’ uit de deelname van de burgemeester aan deze oefening. “Voor de gelegenheid nam burgemeester Frits Naafs plaats in de politiewagen om te ervaren hoe het is om achter een verdacht persoon aan te jagen. Ongetwijfeld een leerzame ervaring!

Samenwerkingspartners

Ondanks de nauwe samenwerking tussen de politie, gemeente en brandweer, bestaat er geen structureel inbrakenoverleg. “We weten elkaar wel snel te vinden als er iets is. In een kleinere gemeente werkt dat nou eenmaal zo.” Wel zijn er multidisciplinaire overleggen over andere veiligheidsthema's zoals ondermijning (red. georganiseerde criminaliteit dat het lokale gezag ondermijnt). “Dit punt staat landelijk hoog op de agenda en terecht, want zelfs op de Utrechtse Heuvelrug komt ondermijning voor.”